

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/265/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2612208565
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2612208565.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľky: Q. E., nar. XX.X.XXXX, bytom K., C. XX/B, zastúpenej JUDr. Júliou Gombošovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Líščie Nivy 23, proti odporcom: 1/ M. M., nezistená adresa, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, Bratislava, Búdková 36, IČO: 17 335 345 a 2/ M. B., nar. X.X.XXXX, bytom O. M. XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní odporcu 1/ proti rozsudku Okresného súdu Senica zo 14. februára 2013 č. k. 4C/144/2012-39, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnosti parc. č. KN-E č. 850 o výmere 14114 m², druh orná pôda zapísanej Katastrálnym úradom Trnava, Správa katastra Senica pre obec R., katastrálne územie P. na LV č. XXX tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal nehnuteľnosť parc. č. KN-C č. XXX/X o výmere 2046 m², lesný pozemok a parc. č. KN-C č. XXX/X o výmere 5011 m², trvalé trávne porasty k. ú. P., obec R., okres Senica a do podielového spoluvlastníctva odporkýň 1/ a 2/, každej o veľkosti podielu polovice, prikázal nehnuteľnosť parc. č. KN-C č. XXX/X o výmere 7057 m², trvalé trávne porasty, k. ú. P., novovytvorené geometrickým plánom č. 240-241-087/2012 z 10.7.2012 vypracovaným Geodéziou Bratislava, a. s., IČO : 31321704, schváleným 19.7.2012 Správou katastra Senica, ktorý je súčasťou rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že obom odporkyniam uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 248,54 eur a iných trov vo výške 69 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok vo výroku vo veci samej odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým, že nemožno účastníkov nútiť k zotrvaní v podielovom spoluvlastníctve k predmetnej nehnuteľnosti, preto podielové spoluvlastníctvo účastníkov zrušil a vyporiadal tak, že geometrickým plánom novovytvorené nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľky a do podielového spoluvlastníctva odporcov. Výrok rozsudku o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľke, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal náhradu trov konania v sume 317,54 eur pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 248,54 eur a iných trov konania vo výške 69 eur titulom zaplateného súdneho poplatku. Trovy právneho zastúpenia v sume 248,54 eur pozostávajú z tarifnej odmeny 184,23 eur za 3 úkonov právnej služby á 61,41 eur v zmysle § 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (prevzatie veci, pokus o zmiar, spísanie návrhu), zo sumy 22,89 eur predstavujúcej režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (3 úkony x 7,63 eur) + DPH 77,42 eur. Uviedol, že v zmysle § 164 O. s. p. opravil výšku náhrady trov právneho zastúpenia, kedy namiesto nesprávnej sumy 284,54 eur, uvedenej právnou zástupkyňou navrhovateľky vo vyčíslení trov zo 13.2.2013, mala byť správne uvedená sumy 248,54 eur. Pri vyčísľovaní trov právneho zastúpenia právnou zástupkyňou prišlo k chybe v počítaní, ktorú súd odstránil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa, výroku o trovách konania účastníkov, podal odvolanie odporca 1/, ktorý navrhol jeho zmenu tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, resp. aby povinnosť zaplatiť náhradu trov konania bola uložená odporkyňi 2/. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, nakoľko neaplikoval na danú vec ustanovenie § 150 O. s. p. Poukázal na ustanovenie § 19 ods. 3 a 5 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, podľa ktorého sú oprávnenia, ktoré má SPF dané zákonom pri spravovaní pôdy nezistených vlastníkov obmedzené, preto nemohol uzatvoriť pri zrušovaní a vyporiadaní predmetného spoluvlastníctva s navrhovateľkou mimosúdnu dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prostredníctvom súdneho konania bolo preto nevyhnutné. Podľa odvolateľa, plný úspech navrhovateľky v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prichádza do úvahy len vtedy, ak by navrhovateľka pred podaním žaloby ponúkla odporcovi 1/ mimosúdnu dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorú by on odmietol a v súdnom konaní by súd návrhu vyhovel spôsobom navrhnutým v dohode. Poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3 MCdo/5/2006, 4 MCdo/10/2012 a R/31/1972. Uviedol, že on nezavinil súdne konanie, nakoľko nedisponuje oprávnením uzatvoriť akúkoľvek mimosúdnu dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Namietal aj výšku prisúdených trov, nakoľko za úkon pokus o zmier pred podaním žaloby na súd, niet dôvodu prisúdiť náhradu trov konania titulom právneho zastúpenia navrhovateľky advokátkou. SPF so žalobným návrhom súhlasil i napriek tomu, že predložený geometrický plán zvyhodňuje navrhovateľku. Uviedol, že nie je možné uložiť mu povinnosť zaplatiť náhradu trov konania, nakoľko je štátom poverený zastupovaním nezistených vlastníkov pred súdom v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb.

Odporkyňa 2/ navrhla rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania potvrdiť alebo zmeniť a neuložiť jej povinnosť zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľke.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal vec v medziach odvolania, bez pojednávania, pretože nešlo o vec samu a ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby prejednávania veci na pojednávaní (§ 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom konania je náhrada trov konania účastníkov.

Navrhovateľka si návrhom, doručeným súdu 28.8.2012, uplatnila zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva navrhovateľky a odporcov 1/ a 2/ k nehnuteľnostiam parc. č. KN-E č. XXX o výmere 14114 m², druh orná pôda zapísanej Katastrálnym úradom Trnava, Správa katastra Senica pre obec R., katastrálne územie P. na LV č. XXX. Vyporiadanie navrhla tak, že do výlučného spoluvlastníctva navrhovateľky sa prikazuje nehnuteľnosť parc. č. KN-C č. XXX/X o výmere 2046 m², lesný pozemok a parc. č. KN-C č. 842/3 o výmere 5011 m², trvalé trávne porasty k. ú. P., obec R., okres Senica a do podielového spoluvlastníctva odporkyň 1/ a 2/ každej o veľkosti podielu polovice sa prikazuje nehnuteľnosť parc. č. KN-C č. XXX/X o výmere 7057 m², trvalé trávne porasty, k. ú. P., podľa geometrického plánu č. 240-241-087/2012 z 10.7.2012 vypracovaného Geodéziou Bratislava, a. s., IČO: 31321704 schváleným 19.7.2012 Správou katastra Senica.

Navrhovateľka uviedla, že pred podaním návrhu na súd mala záujem dohodnúť sa s odporkyňou 2/ o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, s čím odporkyňa 2/ nesúhlasila. Potom súhlasila s rozdelením nehnuteľnosti za podmienky, že všetky náklady by znášala navrhovateľka. Neskôr si to však rozmyslela, a preto bol podaný návrh na súd.

Odporkyňa 2/ uviedla, že súhlasí s návrhom navrhovateľky. Sama predmetné nehnuteľnosti neužíva ani nemá záujem ich užívať. Súhlasí so zrušením podielového spoluvlastníctva a vyporiadaní na základe GP z 10.7.2012.

Z vyjadrenia zástupcu odporkyne 1/ vyplýva súhlas s predloženým návrhom a spôsobom reálneho rozdelenia nehnuteľnosti podľa priloženého geometrického plánu č. 240-241-087/2012.

Z LV č. 736 vyplýva, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na tomto liste vlastníctva, t. j. orná pôda vo výmere 14.114 m² na parcele č. XXX sú M. M. v podiele 1/4, M. B., nar. X.X.XXXX v podiele 1/4 a Q. E., nar. XX.X.XXXX v podiele 1/2. Za spoluvlastníčku M. M., ktorej pobyt je nezistený, vykonáva správu nehnuteľnosti Slovenský pozemkový fond.

Z uvedeného vyplýva, že v danej veci začalo konanie návrhom na začatie konania 28.8.2012, ktorým navrhovateľka navrhla zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s odporkyňami k nehnuteľnostiam. Okresný súd Senica rozsudkom zo 14.2.2013 č. k. 4 C/144/2012 - 39 vo veci samej návrhu vyhovel tak, že podielové spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal v zmysle návrhu navrhovateľky, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. O trovách konania rozhodol tak, že úspešnej účastníčke - navrhovateľke prisúdil náhradu trov konania s povinnosťou zaplatiť ich odporcom spoločne a nerozdielne. Odporca 1/ namietal neaplikovanie § 150 O. s. p.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napríklad takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 150 O. s. p.

Ustanovenie § 142 vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania. Účastník konania, ktorý v spore uspel, má nárok na náhradu trov tohto konania. Súd v takomto prípade uplatní zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Táto zásada sa však vzťahuje iba na sporové konanie. Nárok na náhradu trov konania má len účastník konania voči účastníkovi konania. Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania, sú: a) Plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. b) Účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť trov stotožňujeme s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 ústavy). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov, na hotové výdavky a napokon aj trovy právneho zástupcu (advokáta).

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd prihliadnuť na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania (teda nielen toho účastníka, ktorého by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale ja toho účastníka, ktorého majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady

trov dotknutá) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Dôvodom spočívajúcim v pomeroch účastníkov je napr. skutočnosť, že sa účastník, ktorý nemal úspech vo veci, ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. Je však nutné prihliadnuť aj na pomery druhej strany sporu. Ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, na dosiahnutie spravodlivosti pre účastníkov konania.

Predovšetkým je potrebným skúmať pomery neúspešného účastníka povinného zaplatiť náhradu trov konania úspešným účastníkom. V prípade, že pomery povinného účastníka odôvodňujú aplikáciu ustanovenia § 150 O. s. p., súd musí skúmať pomery účastníka úspešného a ak i tie dávajú predpoklad použitia uvedeného ustanovenia, následne skúmať aj, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V danom prípade je potrebné predovšetkým skúmať majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery odporcov, nakoľko sú účastníkmi, ktorých by stíhala povinnosť zaplatiť náhradu trov konania úspešnej navrhovateľke v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca 1/ uviedol, že nie je splnenou podmienka o odmietnutí mimosúdnej dohody predloženej mu navrhovateľkou. Súd prvého stupňa sa však možnosťou použitia ustanovenia § 150 O. s. p. v danej veci nezaoberal, preto odvolací súd nemal možnosť preskúmať dôvod rozhodnutia súdu prvého stupňa, pre ktorý neskúmal vec aj v zmysle ustanovenia § 150 O. s. p.

Odvolací súd v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. musel zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania účastníkov, pretože súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nakoľko nepostupoval aj podľa § 150 ods. 1 O. s. p. a v dôsledku neaplikácie tohto ustanovenia nedostatočne zistil skutkový stav. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v zmysle § 224 ods. 3 O. s. p. v novom rozhodnutí o veci.

Po vrátení veci súd prvého stupňa posúdi vec podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. v zmysle vyššie uvedeného odvolacím súdom.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trnave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.